

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2022 – 2024

(skrajne daty)

Rok akademicki 2022/2023

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Wybrane zagadnienia kultury XIX w.
Kod przedmiotu*	IXC12/K
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Literatury i Kultury XIX Wieku oraz Badań Mitoznawczych
Kierunek studiów	Filologia polska
Poziom studiów	studia drugiego stopnia
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok II, semestr 3
Rodzaj przedmiotu	Grupa przedmiotów do wyboru
Język wykładowy	Polski
Koordinator	dr hab. prof. UR Kazimierz Maciąg
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	prof. dr hab. Marek Stanisław, dr hab. prof. UR Kazimierz Maciąg, dr hab. prof. UR Mariusz Chrostek, dr Anna Dworak, dr Wojciech Maryjka

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
3		20							3

1.2. Sposób realizacji zajęć zajęcia w formie tradycyjnej zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**

Zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Wiedza z literaturoznawstwa uzyskana podczas studiów licencjackich

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Pogłębienie wiedzy o powiązaniach literatury z innymi zjawiskami kultury XIX wieku
C2	Doskonalenie umiejętności analizowania i krytycznego oceniania wybranych tekstów

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Studentk/ka prezentuje pogłębioną wiedzę na temat specyfiki badań literaturoznawczych i kulturoznawczych; wiedzę tę jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej.	K_Wo1
EK_02	Studentk/ka dysponuje logicznie uporządkowaną i pogłębioną wiedzę ogólną o powiązaniach literatury i kultury XIX w.	K_Wo3
EK_03	Studentk/ka jest w stanie sprawnie i skutecznie poszukiwać, interpretować i oceniać informacje odnoszące się do badań humanistycznych, selekcjonować je i skutecznie stosować w praktyce.	K_Uo1
EK_04	Studentk/ka posiada umiejętność praktycznego zastosowania zdobytych umiejętności w życiu zawodowym; jest w stanie skutecznie realizować program uczenia się przez całe życie.	K_U12
EK_05	Studentk/ka posiada kompetencje krytycznego podejścia do posiadanej już, ale także nabywanej wiedzy; respektuje opinie ekspertów.	K_Ko1

3.3 Treści programowe

1. Informacje wstępne, omówienie problematyki zajęć, zapoznanie z najciekawszymi wydawnictwami albumowymi i leksykonami
2. Kobieta, miłość, rodzina. Obyczajowość epoki w świetle wspomnień i pamiętników (z odwołaniem do opracowań)
3. Dworek i dwór w XIX w.
4. Kresy w polskiej obyczajowości i kulturze
5. „Do wód” – sanatoria w XIX wieku
6. Gromadzenie i strzeżenie dóbr kultury w dobie zaborów (Ossolineum, Muzeum polskie w Raperswilu).

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

7. List w kulturze XIX-wiecznej. Najśłynniejsi epistolografowie (Słowacki, Chopin, Sienkiewicz)
8. Teatr i opera w XIX w.; „żywe obrazy”
9. Najwybitniejsi artyści epoki: Chopin, Modrzejewska
10. Słynne nekropolie (Powązki, Cmentarz Łyczakowski, wileńska Rossa)
11. Wycieczka (do Muzeum Historycznego Miasta Rzeszowa, na Stary Cmentarz w Rzeszowie) wedle wyboru studentów

3.4 Metody dydaktyczne

Analiza i interpretacja tekstu literackiego, dyskusja, prezentacja multimedialna, referaty studenckie.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

Zaliczenie z oceną

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	obserwacja i ocena w trakcie zajęć	Ćwiczenia
EK_02	ocena w trakcie zajęć	Ćwiczenia
EK_03	obserwacja i ocena w trakcie zajęć	Ćwiczenia
EK_04	obserwacja i ocena w trakcie zajęć	Ćwiczenia
EK_05	obserwacja i ocena w trakcie zajęć	Ćwiczenia

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Aktywność oceniana każdorazowo na zajęciach – można uzyskać maksymalnie 3 punkty (dodatkowe punkty otrzymuje się za przygotowanie referatu – są to 1 do 3 punktów za każdy referat w zależności od jego oceny).

Ocena podsumowująca:

Poniżej 12 punktów – ocena niedostateczna, 12 punktów - ocena dostateczna, 15 punktów - ocena dostateczna plus, 20 punktów - ocena dobra, 25 punktów - ocena dobra plus, powyżej 30 punktów - ocena bardzo dobra

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	20
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzamin, napisanie referatu, wykonanie prezentacji multimedialnej itp.)	53
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-----
zasady i formy odbywania praktyk	-----

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- S. Wasylewski, *Życie polskie w XIX wieku*, Warszawa 2008.
- Obyczaje w Polsce. *Od średniowiecza do czasów współczesnych*, pod red. A. Chwalby, Warszawa 2006.
- Julian Dybiec, *Nie tylko szablą. Nauka i kultura polska w walce o utrzymanie tożsamości narodowej 1795-1918*, Kraków 2004.
- E. Skorupa, *Polskie symbole kulturowe przed sądem pruskim w latach 1871-1914. „O podburzanie do gwałtów...”*, Kraków 2004.
- Encyklopedia teatru PWN*, Warszawa 2008.
- Encyklopedia Kresów*, Kraków 2005.
- S. Markowski, *Polski dwór*, Kraków 2006.
- M. Chrostek, *Więźniowie i ich kobiety. Miłość za kratami w świetle XIX-wiecznej literatury i pamiętników*, [w:] *Antropologia miłości*, tom I: *Miłość kobiety*, pod red. B. Płonki-Syroki, J. Radziszewskiej, A. Szlagowskiej, Wrocław 2008, s. 181-188
- K. Maciąg, *Wokulski w Soplicowie, czyli o niektórych motywach mickiewiczowskich w „Lalce” Bolesława Prusa*, [w:] *Adam Mickiewicz. Dwa wieki kultury polskiej*, studia pod red. K. Maciąg i M. Stanisza, Rzeszów 2007.
- Dwór polski. Architektura / tradycja / historia* (zbior.), Kraków 2007.

Zalecane lektury i materiały pomocnicze:

- A. Lisak, *Miłość, kobieta i małżeństwo w XIX wieku*, Warszawa 2009.
- Irena Domańska-Kubiak, *Zakątek pamięci. Życie polskie w XIX-wiecznych dworach kresowych*, Warszawa 2004.
- Jacek Kolbuszewski, *Kresy*, Wrocław 1998.

Ze wspomnień m.in. Gabriela z Guntherów Puzynina, W Wilnie i dworach litewskich 1815-1843, Kraków 1990 (reprint).

Małgorzata Moźdzysłowska-Nawotka, *O modach i strojach*, Wrocław 2004.

Sztuka pisania. O liście polskim w wieku XIX, pod red. J. Sztachelskiej i E. Dąbrowicz, Białystok 2000.

J. Szczublewski, *Helena Modrzejewska*, wyd. dowolne.

Ryszard Przybylski, *Cień jaskółki. Esej o myślach Chopina*, Kraków 2009.

Kazimierz Maciąg, „Naczelnym u nas jest artystą”. *O legendzie Fryderyka Chopina w literaturze polskiej*, Rzeszów 2010.

Poniatowska Irena, *Chopin and his work in the context of culture*, Kraków 2003

Nance A.B., *Literary and cultural images of a nation without a state. The case of nineteenth-century Poland*, New York 2008.

Stanisław Pagaczewski, *Spotkamy się u wód*, Kraków 1972.

Helena Duninówna, *Warszawskie nowinki 1815-1900*, Warszawa 1970.

Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały Międzynarodowej Konferencji Naukowej na 150-lecie śmierci poety, pod red. J. Bachorza i B. Oleksowicza, Gdańsk 2006 (wybrane teksty).

Bolesław Prus, „*Obrazy wszystkiego*”. *O literaturze i sztuce. Wybór z Kronik*, wybór i opracowanie Samuel Sandler, przypisami opatrzył Bartłomiej Szleszyński, Warszawa 2006.

Eliza Orzeszkowa, *O sobie*, wstęp. J. Krzyżanowski, Warszawa 1974.

Zofia Szeptycka, *Wspomnienia z lat ubiegłych*, przygotował do druku, wstępem i przypisami opatrzył B. Zakrzewski, Wrocław 1967.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej